یادداشت

چرا زنان بیشتر دچار افسردگی می‌شوند؟

معین‌میثاق

افسردگی به عنوان یکی از شایع‌ترین اختلالات روانی در جهان، ابعاد مختلفی از زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. مطالعات متعدد نشان داده‌اند شیوع افسردگی میان زنان به طور درخور توجهی بیشتر از مردان است. این مقاله با رویکردی جامعه‌شناسانه به بررسی دلایل این تفاوت پرداخته و آمارهای ایران و جهان را تحلیل می‌کند.

افسردگی و تفاوت‌های جنسیتی: آمار و ارقام

طبق گزارش سازمان بهداشت جهانی (WHO)، شیوع افسردگی میان زنان تقریبا دو برابر مردان است. در سطح جهانی، حدود ۵.۱ درصد از زنان و ۳.۶ درصد از مردان از افسردگی رنج می‌برند. در ایران، مطالعات مختلف نشان می‌دهند که ۲۰ تا ۲۵ درصد از زنان علائم افسردگی را تجربه می‌کنند، درحالی‌که این رقم برای مردان ۱۰ تا ۱۵ درصد است.

عوامل زیستی و بیولوژیکی

تفاوت‌های زیستی نقش مهمی در افزایش خطر افسردگی در زنان دارند. تغییرات هورمونی مرتبط با قاعدگی، بارداری، زایمان و یائسگی می‌تواند به بروز افسردگی منجر شود. **اختلال افسردگی پیشاقاعدگی (PMDD):** حدود پنج درصد از زنان این اختلال را تجربه می‌کنند که به تغییرات شدید خلقی پیش از قاعدگی مربوط است.

افسردگی پس از زایمان: مطالعات نشان داده‌اند بین ۱۰ تا ۲۰ درصد از زنان پس از زایمان دچار افسردگی می‌شوند.

نقش عوامل اجتماعی و فرهنگی

۱. نقش‌های جنسیتی و انتظارات اجتماعی: جامعه‌های سنتی اغلب انتظارات سنگینی از زنان دارند. مسئولیت‌های متعدد از جمله کارهای خانه، مراقبت از فرزندان و در بسیاری موارد اشتغال بیرون از خانه، فشار روانی مضاعفی را به زنان تحمیل می‌کند.

۲. تبعیض جنسیتی: زنان در بسیاری از جوامع با نابرابری در دسترسی به منابع اقتصادی، آموزشی و بهداشتی مواجه‌اند. این نابرابری‌ها نه‌تنها فرصت‌های پیشرفت را محدود می‌کند، بلکه می‌تواند به احساس ناکامی و افسردگی منجر شود.

۳. خشونت علیه زنان: خشونت خانگی و آزارهای جنسی یکی از مهم‌ترین عوامل افسردگی در زنان است. براساس گزارش‌ها، ۳۵ درصد از زنان در سطح جهان نوعی از خشونت را تجربه کرده‌اند. در ایران نیز مطالعات نشان می‌دهد بین ۲۰ تا ۶۰ درصد از زنان در طول زندگی خود با خشونت خانگی مواجه شده‌اند.

تأثیر عوامل روان‌شناختی

۱. حساسیت هیجانی: تحقیقات نشان می‌دهد زنان به طور کلی حساسیت هیجانی بیشتری نسبت به مردان دارند و این موضوع می‌تواند آنان را نسبت به شرایط استرس‌زا آسیب‌پذیرتر کند.

۲. تمایل به درون‌ریزی مشکلات: زنان در مواجهه با مشکلات بیشتر به درون‌ریزی احساسات تمایل دارند، درحالی‌که مردان اغلب به روش‌های بیرونی مثل پرخاشگری یا اعتیاد روی می‌آورند. این درون‌ریزی می‌تواند احتمال ابتلا به افسردگی را افزایش دهد.

ابعاد اقتصادی و افسردگی زنان

فقر یکی از عوامل کلیدی در افزایش افسردگی است. در ایران، زنان سرپرست خانوار که تعدادشان به حدود ۳.۵ میلیون نفر می‌رسد، به طور خاص در معرض خطر افسردگی قرار دارند. دستمزدهای پایین‌تر و نبود حمایت‌های اجتماعی کافی، این وضعیت را تشدید می‌کند.

آمارهای ایران و جهان در یک نگاه

ایران: طبق گزارش وزارت بهداشت، حدود ۱۲ درصد از جمعیت کل کشور علائم افسردگی را نشان می‌دهند که سهم زنان بیش از دو برابر مردان است.

جهان: در کشورهای توسعه‌یافته و درحال‌توسعه، الگوی مشابهی دیده می‌شود. برای مثال، در ایالات متحده حدود ۸.۷ درصد از زنان و ۵.۳ درصد از مردان درگیر افسردگی هستند.

ادامه در صفحه ۱۰

نوآوری؛ خروج از تله درآمد متوسط و ضرورت تقویت پارک‌های فناوری

علی‌شعبانی

گزارش سال ۲۰۲۴ جهان از ارزیابی عملکرد اقتصادی کشورهای درحال‌توسعه که در چند سال گذشته رشد اقتصادی نسبتا مطلوبی داشتند، می‌گوید بسیاری از این کشورها در تله درآمد متوسط گرفتار شده‌اند. کاهش بازده سرمایه‌گذاری، ضعف در نهادها و سیاست‌ها و ناتوانی در نوآوری و جذب فناوری‌های جدید، باعث شده کشورهای یادشده در سقف درآمد سرانه متوسط بمانند. راهکار پیشنهادی گزارش مزبور به کشورها برای رهایی و عبور از تله درآمد متوسط و رسیدن به سطح پیشرفته و درآمد بالا، اتخاذ استراتژی‌های مؤثر مانند بهبود کیفیت نهادها، سرمایه‌گذاری در آموزش و نوآوری، تنوع اقتصادی و... است (پویش توسعه، گزارش سال ۲۰۲۴). بنابر اعلام دکتر شهیکی‌تاش، معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، درحال‌حاضر کشور دارای ۵۹ پارک علمی و فناوری است و ۱۳ هزارو ۳۶۰ واحد فناور و دانش‌بنیان در پارک‌های علمی و فناوری مستقر هستند. همچنین ۲۳ پردیس نوآوری و فناوری از شورای گسترش آموزش عالی مجوز گرفته‌اند. تاکنون بیش از ۲۰ هزار فناوری در بانک اطلاعات ثبت شده و مجموع شاغلان در واحدهای فناور ۱۴۰ هزار نفر اعلام شده است. برابر همان گزارش، کل صادرات پارک‌های علمی و فناوری در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۴۸۰ میلیون دلار بوده که نسبت به سال ۱۴۰۱ (۱۸۲ میلیون دلار) حدود ۱۶۴ درصد رشد داشته است. همچنین در هفته پژوهش امسال، از پنج شرکت هوش مصنوعی و ۳۵ فناوری نوظهور در پارک‌های علمی و فناوری رونمایی شد (شهیکی‌تاش، هفته پژوهش، ۱۴۰۳). آمار پارک‌های علمی و فناوری، پردیس‌ها، شرکت‌های دانش‌بنیان، فناوری‌های ثبت‌شده و تعداد شاغلان این حوزه، از اوایل دهه ۷۰ و احداث نخستین پارک علمی و فناوری در سال ۱۳۷۲ تاکنون، مبین پیشرفت چشمگیر در توسعه پارک‌های علمی و فناوری است. تقریبا در تمام نقاط کشور، جنب‌وجوش درخور توجهی از سوی نخبگان و جوانان در حوزه‌های فناوری، نوآوری، فعالیت‌های استارتاپی، دانش‌بنیان و... مشهود است. این رویه از جهات مختلف، به‌ویژه رویکرد به دانش و تلاش مبتنی‌بر علم در کشور امیدوارکننده است. اما با وجود پیشرفت کمی و فیزیکی نسبتا بالا در زمینه‌های فناوری و نوآوری و گسترش شهرک‌ها، پارک‌های علمی و فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان، ارزیابی نهادهای تخصصی و نظارتی حاکی از آن است که پارک‌ها با وجود سهم درآمدی بالا در صادرات، درباره شاخص‌های صادراتی، دانش فنی و فناوری‌های تجاری‌سازی‌شده، در سطح متوسط رو به بالا هستند و با شاخص‌ها و انتظاری که برای کسب جایگاه مناسب ملی و منطقه‌ای هدف‌گذاری شده بود، فاصله دارند. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در دی‌ماه سال ۱۴۰۲ حاکی از آن است که شرکت‌های دانش‌بنیان به دلیل نداشتن توان کافی در انتقال فناوری و تجاری‌سازی، پایین‌بودن متوسط دانش فنی توسعه، نبود زنجیره یکپارچه از مراحل تحقیق و توسعه تا تجاری‌سازی و تبدیل ایده‌ها و فناوری به محصولات و خدمات رقابت‌پذیر در بازار جهانی، بهره‌وری پایینی دارند و درآمد آنها بالا نیست. به عبارت دیگر، می‌توان گفت پارک‌های فناوری و نوآوری نیز علی‌رغم رشد اولیه و توسعه کمی، به لحاظ شاخص «افزایش ثروت از طریق ارتقای فرهنگ نوآوری» که هدف اصلی تأسیس و فعالیت آنهاست، در تله درآمد متوسط گرفتار شده‌اند. در نگاه آسیب‌شناسانه، پارک‌های علمی و فناوری را دارای ضعف‌های زیر دانسته‌اند:

- ضعف ساختاری، نهادی و زیرساخت‌های ارتباطی
- ضعف در بازاریابی، تجاری‌سازی و رقابت در بازار محصولات و خدمات فناوری
- پیچیدگی، پرهزینه و زمان‌بربودن تبدیل علم به فناوری و نیز کاربردی‌کردن آنها
- اثربخش‌نبودن مکانیسم فعلی ارتباط مثلث پارک‌های فناوری، دانشگاه و صنعت
- کمبود نیروی انسانی متخصص
- کمبود اطلاعات و سیستم ضعیف تولید و تحلیل اطلاعات
- روند کند نوآوری‌ها در سنجش با شتاب توسعه پارک‌ها و شرکت‌ها.

البته در کنار ضعف‌های برشمرده‌شده از پارک‌های علمی و فناوری، کارآمدنبودن مکانیسم حمایت از پارک‌های علمی و فناوری نیز از جمله کاستی‌های سیاستی مرتبط با فعالیت آنهاست. با توجه به نکات یادشده، در راستای تحقق سیاست‌های برنامه‌های پنجم، ششم، سیاست‌های کلی ابلاغی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ و به‌ویژه ماده ۲۰ سیاست‌های کلی برنامه هفتم، «افزایش شتاب پیشرفت و نوآوری علمی و فناوری و تجاری‌سازی آنها به‌ویژه در حوزه‌های اطلاعات و ارتباطات و زیست فناوری و ریزفناوری و انرژی‌های نو و تجدیدپذیر» (مجموعه سیاست‌های کلی نظام، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، ۱۴۰۳، ص۶۶)، پارک‌های علمی و فناوری ناچار از اتخاذ استراتژی‌های مؤثرند. استراتژی‌هایی که توسعه، پویایی و افزایش بهره‌وری، خروج از تله درآمد متوسط، توان رقابت در عرصه جهانی و در نتیجه بقای آنها را تضمین کند. ایلان ماسک می‌گوید: «تمام دانش بشری را در هوش مصنوعی مصرف کرده‌ایم». این سخن یعنی اینکه عملا دیگر داده‌های واقعی برای پیشرفت هوش مصنوعی وجود ندارد و با اینکه قابلیت و شتاب هوش مصنوعی بسیار بیشتر از روند تولید داده‌های واقعی است، پرسش این است که آیا در این وضع، روند رو به جلوی هوش مصنوعی کُند یا متوقف خواهد شد؟ با توجه به سرشت نوآور هوش مصنوعی، پاسخ خیر است. ایلان ماسک می‌گوید: «راهکار پرکردن خلأ، استفاده از داده‌های مصنوعی است. با داده‌های مصنوعی، هوش مصنوعی می‌تواند خود را ارزیابی و از طریق فرایند خودآموزی پیشرفت کند». به نظر می‌رسد مهم‌ترین و مؤثرترین استراتژی برای پارک‌های علمی و فناوری برای رهایی از بازدهی کم سرمایه، کاهش رشد، تله درآمد متوسط و آسیب‌های متعددی که آنها را تهدید می‌کند، تمرکز بر نوآوری به عنوان محرک رشد اقتصادی، افزایش رقابت و بهره‌وری و چیرگی بر تله درآمد متوسط است؛ همان‌گونه که هوش مصنوعی با نوآوری در شیوه تأمین داده‌های مورد نیاز، از وقفه و تله کاهش بازدهی عبور کرده است. به نظر صاحب‌نظران، پارک‌های علمی و فناوری باید استراتژی‌های زیر را در محور برنامه‌های خود قرار دهند:

- تقویت نهادها، بهبود ساختار و بازآفرینی توان خودسازماندهی و نوآوری
- گسترش ارتباط اثربخش با دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و صنایع و افزایش متوسط دانش فنی خود به‌ویژه با توجه به ضریب همبستگی دانش فنی توسعه با تجاری‌سازی فناوری‌ها
- جذب ظرفیت علمی، فناوری و نوآوری نیروهای نخبه ایرانی خارج از کشور و ایجاد انگیزه‌های لازم برای نگهداشت نخبگان در کشور
- ارتباط فناورانه و فعال بین‌المللی و گشودن افق‌های نو برای جوانان نوآور
- توجه به تحقیق، توسعه و حمایت از استارتاپ‌ها و ایده‌ها و اشتغال نسل جوان
- پرداختن به هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین ویژه عصر نسل بتا با توجه به گسترش روزافزون و کارکرد آن در دهه آتی
- سرمایه‌گذاری بر نیروی انسانی، آموزش، افزایش دانش و مهارت
- کوشش در تجاری‌سازی فناوری‌ها، ارتقای سطح آمادگی فناورانه و تولید محصولات و خدمات دارای توان رقابت و ادغام‌کردن اقتصاد پارک‌ها در اقتصاد جهانی
- کاهش چالش‌ها با خلاقیت و نوآوری در فناوری آب، انرژی‌های تجدیدپذیر، اقتصاد دریامحور، محیط زیست و سایر زمینه‌های زیست فناوری که محور برنامه‌های توسعه پایدار ملی است
- جذب سرمایه‌گذاری عمومی و خصوصی داخلی و خارجی و ارائه راه‌حل‌های خلاقانه برای چالش‌های اقتصادی و پیشبرد سیاست‌های توسعه پایدار ملی.

سیاست‌ها و خط‌مشی اعلام‌شده از سوی معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای حمایت و بهبود فعالیت پارک‌های علمی و فناوری از جمله ایجاد شبکه مشاوران و کارگزاران ملی، شبکه منتورینگ ملی، شبکه ملی توسعه بازار و تجاری‌سازی، ایجاد پایلوت‌های اولیه در حوزه TTO، مدرسه اشتغال صنعتی و مدرسه اقتصاد دیجیتال و... پشتوانه بزرگ و اطمینان‌بخشی برای کاستن از مشکلات و خیز پارک‌های علمی و فناوری به سوی تحریک نوآوری فعالان این عرصه و تقویت پارک‌هاست. به‌جز زمینه‌های بهبود ساختاری و کارکردی یادشده در فعالیت پارک‌های علمی و فناوری، زمینه‌های جدید و گسترده فعالیت برای حوزه فناوری و نوآوری در چارچوب سیاست‌های دولت چهاردهم برای بروز ابتکار و خلاقیت پارک‌ها و واحدهای فناور و شرکت‌های دانش‌بنیان به وجود آمده است که اهتمام به آنها می‌تواند نه‌تنها در رهایی از تله درآمد متوسط، بلکه در جهش حوزه‌های نوآوری و دانش‌بنیان در تعاملات اقتصادی و اجتماعی جهانی بسیار مؤثر و مغتنم باشد:

- تحقق توافق‌های جمهوری اسلامی ایران و چین در چارچوب توافق‌های راهبردی ۲۵ساله
- تحقق توافق‌های راهبردی ایران و روسیه
- اهداف و برنامه‌های سیاست‌های دریامحور و به‌ویژه توسعه سواحل مکران با توجه به ظرفیت‌های گوناگون شیلات، کشاورزی مدرن و نوین مقتضای اقلیم منطقه، صنایع دریایی، صنایع سنگین، صنایع نفتی، آب، انرژی‌های تجدیدپذیر، توسعه زیرساخت‌های تجارت و ترانزیت دریایی، هوایی، ریلی و جاده‌ای، گردشگری، صنایع دستی، نساجی، زیرساخت‌های سایبری، ایمنی و امنیتی، خدمات دریایی و لجستیک، صنایع هوا و فضا و... .

همچنین با توجه به ایده دولت چهاردهم در یافتن گزینه مناسب برای جابه‌جایی پایتخت سیاسی کشور و نیز تبدیل مکران به پایتخت اقتصادی کشور و مرکز تعاملات اقتصادی با جهان، تبدیل چابهار به ابربندر (مگاپورت) دهانه اقیانوس هند و محل تلاقی ابرپروژه کمربند-جاده چین و راه ابریشم دریایی قرن بیست‌ویکم و پیوند سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا، میدانی فراخ برای رخ‌نمودن قابلیت‌های فناوری و نوآوری نخبگان کشور و تولید دانش و ثروت است.

زمان پاسخ‌گویی سعید جلیلی نرسیده؟

هانی‌رستگاران
روزنامه‌نگار و تحلیلگر مسائل سیاسی

این روزها بار دیگر نام پرونده پرشبهه و ابهام کرسنت بر سر زبان‌ها افتاده و خبرهایی دال بر مصادره قطعی اموال ایران در انگلستان و هلند به گوش می‌رسد. اما مصادره این دو ساختمان فقط بخشی از جریمه کلان ۳۰ میلیارد دلاری پرونده کرسنت است که براساس آرای دادگاه‌های متعدد در اروپا، ایران به آنها محکوم شده و پرسش‌های بسیاری را به ذهن متبادر می‌کند که این میزان هزینه از جیب ملت ایران به دلیل خطای چه فرد یا افرادی اتفاق افتاده است؟ با نگاهی گذرا به پرونده کرسنت و فرایندی که در دهه ۸۰ درباره این قرارداد رخ داده است، به نامه‌ای می‌رسیم که سعید جلیلی، دبیر وقت شورای‌عالی امنیت ملی خطاب به محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهوری وقت، ارسال کرده است که در آن می‌گوید: «اگر قرارداد کرسنت را اجرائی نکنیم، خسارت چندانی به کشور وارد نمی‌شود و مهم نیست؛ بر این اساس با هرگونه مذاکره برای اجرای قرارداد مخالفم!». همین اطلاعات نادرست به رئیس‌جمهور وقت موجب شد با عدم مذاکره و ادامه حل‌وفصل مناقشه قرارداد کرسنت، شرکت‌های طرف قرارداد نسبت به اخذ خسارات خود از ایران، به دادگاه‌های متعددی در سراسر اروپا شکایت کنند و اینک پس از گذشت حدود ۱۵ سال، آرای هریک علیه ایران صادر و ابلاغ می‌شود. این قرارداد که دو دهه پیش در سال ۱۳۸۰ منعقد شد، مقرر بود تا از سال ۱۳۸۴ به مرحله اجرا درآید. برمبنای این توافق‌نامه، ایران متعهد بود در آغاز، روزانه ۵۰۰ میلیون مترمکعب گاز به آن کشور صادر کند و پس از گذشت هفت سال، این میزان را به ۸۰۰ میلیون مترمکعب در روز افزایش دهد. آن‌گونه که برآورد شده، صادرات گاز به این کشور در پنج سال نخست، درآمدی بالغ بر ۱۳ میلیارد دلار را برای ایران به ارمغان آورد. گاز ارسالی به امارات متحده عربی از نوع گاز ترش بوده که به دلیل موقعیت دریایی، امکان فرآوری آن به گاز شیرین در داخل کشور میسر نبوده و ازاین‌رو، صدور آن به عنوان بهترین راهکار برگزیده شد. در مفاد پیمان‌نامه، قرار بر آن بود که گاز استخراج‌شده از میدان مشترک سلمان که سال‌ها پیش از سوی ابوظبی مورد بهره‌برداری قرار می‌گرفت، به شیخ‌نشین شارجه صادر شود. پس از انعقاد قرارداد کرسنت، با توجه به رقابت‌های دیرینه دو شیخ‌نشین حاشیه خلیج فارس، ابوظبی از طریق سفارت‌های ایالات متحده آمریکا و عربستان سعودی، تلاش‌هایی را برای لغو آن قرارداد به کار بست. اما ابهامی که بیش‌ازپیش خودنمایی می‌کند، این است که چه پیوندی میان مخالفان سرسخت داخلی با اجرای کرسنت و خواسته‌های آمریکا، عربستان و اسرائیل وجود داشت؟ در این میان، خوش‌اقبال‌ترین بازیگر منطقه‌ای که از توقف پروژه کرسنت در ایران سودی کلان به دست آورد، قطر بود. دیری نپایید که پس از موفقیت مخالفان داخلی و خارجی کرسنت، قطری‌ها توانستند قراردادی به ارزش چهار برابرِ قرارداد کرسنت را با شرکت دلفین‌انرژی امارات منعقد کنند. قطر درحالی از غیبت تحمیلی ایران در بازار امارات بهره برد که درآمد خالص این کشور از این معامله، به‌مراتب کمتر از درآمدی بود که ایران از کرسنت عایدش می‌شد. به بیان دیگر، تعلیق یک‌جانبه قرارداد کرسنت، نقطه عطفی در عقب‌ماندگی ایران از رقابت گازی با قطر به شمار می‌آید. پس از ارسال نامه سعید جلیلی به محمود احمدی‌نژاد، جریان مخالف با تمام توان در برابر هرگونه مذاکره برای اجرای این قرارداد ایستادگی کرد؛ اما امروز، سخن از آسیب‌های جبران‌ناپذیر کرسنت به ایران در هر محفلی شنیده می‌شود. از منظر حقوقی و سیاست بین‌الملل، عدم اجرای قرارداد کرسنت، اعتبار ایران و شرکت ملی نفت را که تا پیش از این، یکی از معتبرترین شرکت‌های مطرح جهان به شمار می‌رفت، به طور کل از بین برد و خسارات فراوانی به آن وارد کرد. در نتیجه کارشکنی عده‌ای در ایران با هدایت دبیر وقت شورای‌عالی امنیت ملی، درهای بازار گاز امارات برای سال‌ها به روی ایران بسته شد. خسارات قرارداد کرسنت، علاوه‌بر محکومیت‌های متعدد در دادگاه‌های بین‌المللی که هزینه‌های بسیاری را بر دوش ملت ایران گذاشته، موجب از دست رفتن فرصت درآمد ۱۰ میلیارد دلاری ایران در برداشت منابع گازی ایران از مخازن مشترک توسط رقبا، مصادره زنجیره‌ای اموال دولتی ایران در خارج از کشور، جریمه‌های هنگفت و مخدوش‌شدن اعتبار ایران در جامعه جهانی شده است. حال که کار به اینجا رسیده، مخالفان دیروز که امروز در قامت دلسوزان ایران ظاهر شده‌اند و یکی از سرشناس‌ترین آنها چندی پیش یکی از رقبای مسعود پزشکیان در انتخابات چهاردهمین دوره ریاست‌جمهوری ایران بود، همچنان حاضر به پذیرش مسئولیت این خسارت‌ها نیست و حتی از رودررویی با منتقدان و مناظره با آنان نیز اجتناب می‌ورزد. شاید بتوان به‌صراحت گفت زمان برگزاری دادگاه صالحه برای محاکمه مسببان خسارات عظیم پرونده کرسنت و کسانی که دست‌کم چهار قطع‌نامه مؤثر شورای امنیت سازمان ملل متحد و چندین قطع‌نامه شورای حکام را در دوران دبیری شورای‌عالی امنیت خود علیه ایران به ارمغان آوردند، فرارسیده است. این پرونده‌ها و جریمه‌هایی که ایران متحمل هزینه‌های گزاف آن شده است، در کنار مگااختلاس چای دبش فقط در چند سال، چنان خسارت غیرقابل ارزیابی را برای ایران به همراه داشته که می‌شد با بخشی از آن، به طور کامل استان سیستان‌وبلوچستان و مناطق محروم چابهار را نوسازی کرد و به عنوان منطقه‌ای توسعه‌یافته، فضا و زمینه سرمایه‌گذاری‌های کلان خارجی را در آن منطقه مهیا کرد، اما امروز به روزگار ناترازی انرژی و کسری بودجه فزاینده‌ای افتاده‌ایم که عملا دست دولت را در اجرا و پیگیری بسیاری از پروژه‌ها و کنترل نقدینگی و تورم بسته است. ولی عنوان می‌شود که این دولت، میراث‌دار کوله‌باری از ناکارآمدی‌ها و تصمیمات غلط گذشته است. یعنی همین که امروز ماشین‌حساب خسارت کرسنت برای ایران که از دولت نهم آغاز شد، نتایج و پیامدهایش در دولت چهاردهم بروز و ظهور می‌کند و باز هم تکرار یک مطالبه عمومی، یک بار برای همیشه محکمه‌ای برای شمارش و برآورد خسارت‌های رئیس دولت سایه و یارانش برگزار شود تا مردم، مقصران اصلی خسارات پی‌درپی خود را بهتر بشناسند و رفتار و عملکرد آنان درس عبرتی برای آیندگان عرصه سیاست شود؛ نه اینکه همچنان از این سو به آن سو، حتی در مراسم اعتکاف نوجوانان به دنبال تبلیغات و کمپین انتخاباتی باشد تا با این وضعیتی که برای ملت ایران ایجاد کرده، خود را برای انتخابات ریاست‌جمهوری آماده کند!

جدول ۴۹۷۳ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- فراق- ناحیه‌ای در نزدیکی قطب شمال با زمستان‌های طولانی و سرمای شدید- طایفه‌ای از مغولان ۲- مجانی- کارگزاری- سیلی ۳- اداره‌کننده- شوکت- نوعی سیب‌زمینی ۴- تکرار حرفی- از هفت‌سین نوروز- سرپرستی حضرت مریم(س) را برعهده داشت ۵- میزان قابلیت زمین کشاورزی برای جذب آب- بت عصر جاهلی- بی‌هوشی ۶- از اجزای درخت- نوعی انرژی- نام تعدادی از فراعنه مصر قدیم ۷- مورد قبول- گازی در آب- خندق ۸- خوشنویس نامی عهد قاجار- دست‌درازی- متولدشده ۹- بوی رطوبت- از انواع چین‌خوردگی‌های زمین- حداد ۱۰- فیلمی کلاسیک به کارگردانی ویلیام وایلر- قوم حضرت موسی(ع)- رقیب زن شوهردار ۱۱- مرطوب- برج دیدنی فرانسه- نامناسب ۱۲- موسیقی‌دان عصر ساسانی- سرسرای ورودی- پایتخت ایتالیا ۱۳- ریزترین رگ خونی- از علوم فقهی- دریاچه‌ای زیبا در کلاردشت ۱۴- دیدنی فوتبال- هزارهزار- دستگاهی در موسیقی ایرانی ۱۵- سهل‌وآسان- کارکرده‌وکهنه- پشیمانی

عمودی:

۱- هیزم- داشتن مال و ثروت- رمان مشهور اتل لیلیان وینیچ ایرلندی ۲- فیلمی ساخته سام مندس با بازی لئوناردو دی کاپریو و کیت وینسلت- دوستی ۳- از اعمال حج- صوت تحسین- دارای اندازه قابل قبول ۴- مقیاس مسافت قدیمی- مخمصه- بتن مسلح ۵- عید ویتنام- شیوه و روش- دربه‌دری ۶- اندیشه- نزدیک کردن- نفی عرب ۷- شماره- بزرگوار- ارادتمند و دوستدار ۸- ظرف روغن- فرشته روزی‌رسان- روزه‌گرفتن ۹- مشاور- حقه و نیرنگ- طناز ۱۰- غذای رقیق- قنات- دست شکسته ... گردن است ۱۱- گزارش آگهی- سخنور- راز ۱۲- عصبانی و خشمناک- پاکیزه- کفشی سنتی ۱۳- پست و فرومایه- ایشان- ظرف لباسشویی ۱۴- راهنمای جاده- از اماکن مذهبی و دیدنی شهر مشهد ۱۵- شیره خشکیده گون- سالک- مظنون

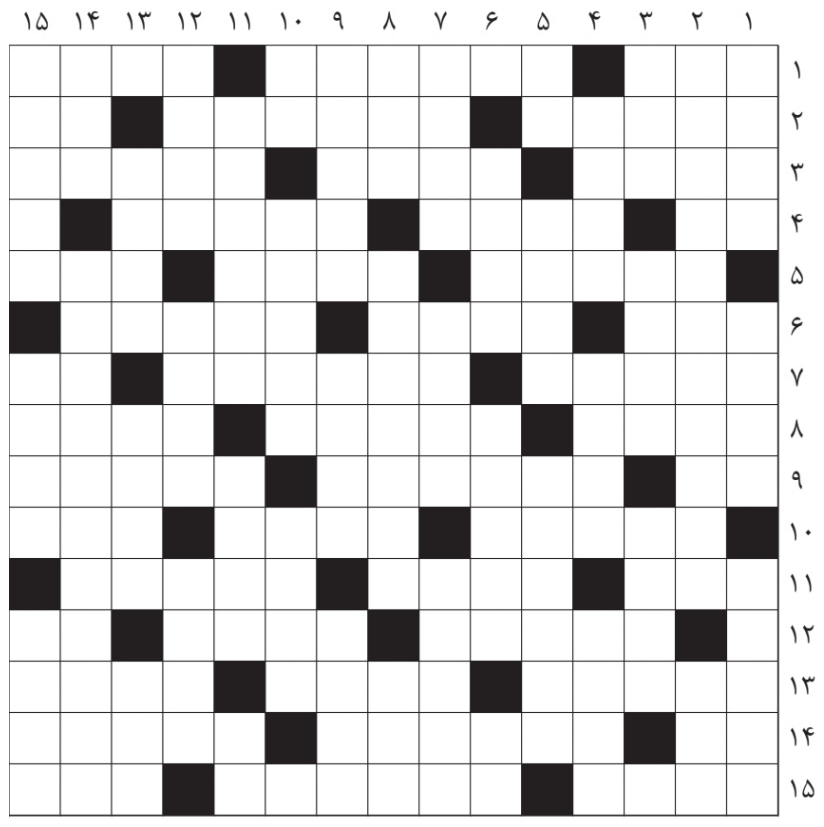

حل سودوکو ۳۹۶۸

۴	۲	۹	۸	۷	۳	۶	۱	۵
۵	۸	۱	۴	۹	۶	۲	۷	۳
۶	۳	۷	۱	۵	۲	۴	۸	۹
۹	۷	۴	۲	۱	۸	۳	۵	۶
۲	۶	۵	۷	۳	۴	۱	۹	۸
۳	۱	۸	۹	۶	۵	۷	۲	۴
۸	۹	۶	۳	۲	۷	۵	۴	۱
۱	۵	۲	۶	۴	۹	۸	۳	۷
۷	۴	۳	۵	۸	۱	۹	۶	۲

۱	۸	۳	۹	۶	۴	۲	۷	۵
۹	۲	۵	۱	۳	۷	۴	۸	۶
۷	۶	۴	۸	۲	۵	۳	۹	۱
۳	۷	۱	۵	۴	۶	۹	۲	۸
۲	۵	۹	۳	۸	۱	۶	۴	۷
۶	۴	۸	۷	۹	۲	۵	۱	۳
۴	۱	۲	۶	۵	۸	۷	۳	۹
۸	۹	۶	۴	۷	۳	۱	۵	۲
۵	۳	۷	۲	۱	۹	۸	۶	۴

حل جدول ۴۹۷۲

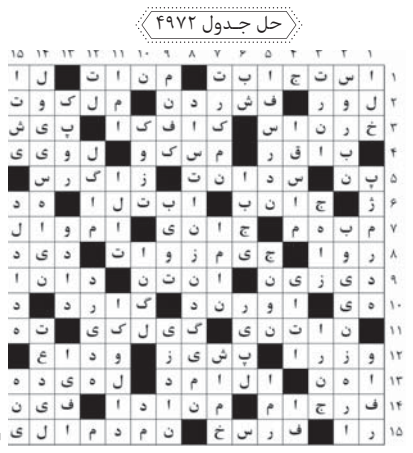

سودوکو سخت ۳۹۶۹

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۱					۳			۸
		۸	۶		۷			
۷	۵	۳		۹				
۲			۵			۳		
	۴			۲			۸	
		۷			۹			۵
				۶		۵	۹	۱
			۳		۵	۸		
۵			۹					۶

سودوکو ساده ۳۹۶۹

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

						۴		
		۳			۵		۸	۹
	۹	۵	۲	۴	۷		۳	
	۲		۵	۸			۱	
	۸	۷	۱		۶	۵	۹	
	۱			۳	۹		۶	
	۵		۸	۶	۲	۹	۷	
۹	۶		۴			۲		
		۲						